

30,000 Rbd. eller en lignende Sum; jeg kan ikke sige det aldeles nøiagtigt, men i ethvert Fald vil Overskudet være betydeligt større end 12,000 Rbd. Om denne Kasses Capital siger Commissionen, at den er herreløst Guds, naar Interessenterne ere uddøde, thi disse have ikke havt Noget at gjøre med Pengene, de have ikke selv bestyret Capitalen. Hvorledes hænger det sammen hermed? Kassen skriver sig fra Absolutismens Tid, fra den faderlige Omsorgs Tid, da Kongen af Omhu for disse Folk sagde: Jeg skal lade Eders Kasse bestyre igjennem Theatret, jeg skal lade Theatret udbetale en bestemt Sum til Eders Familier, naar I døe, men I skulle ingen Bekymring have for at forrente Pengene, det gjør jeg paa Eders Vegne. Dette siger den absolute Konge, det er den faderlige Omsorg, han viser; men denne faderlige Omsorg fortolker Lovudkastet paa den Maade, at, naar disse Personer ere døde, saa tager Staten Kassens Capital som herreløst Guds, de 12,000 Rbd. putter den i Kommen for igjen at tage dem ud og forære dem til en Understøttelsesfond for nogle tilkommende Kunstnere. Nei, det kan virkelig ikke gaae, det er ikke at handle i den Mand, hvori denne Kasse er indstiftet, og her er ikke engang Tale om, at den har modtaget Tilskud ved Benefice eller ved Nogetsomhelst, det er Interessenternes egne Penge, som ere i Kassen og ikke Andres. Nu spørger jeg, naar Kassen skal afsluttes, og man vil anvende Capitalen til Understøttelse, hvorledes skulde man saa gjøre det? Man skulde simpelt hen sige: De af Eder, som f. Ex. i 25 Aar have bidraget til denne Kasse, og som altsaa flere Gange have betalt, hvad der nogensinde vil kunne tilfalde Eder, ere indtil Eders Død frie for at betale Mere. Dette vilde være saameget billigere, som der blandt de Afgaaede findes Mange, der leve under meget forkrykte Forhold, og hvem en saadan Lettelse vilde komme til god Nytte. Det kunde man gjøre, eller man kunde paa andre Maader lette disse Folk deres Bidrag og ordne det saaledes, at naar den Sidste døde, var omtrent Capitalen forsvunden, det vilde være billigt og retfærdigt; men det, der her er foreslaaet, er en fuldstændig Uret og en fuldstændig Ubillighed. Eignende Forhold finde

Sted ved de andre Kasser; der er saaledes en Kasse, hvori man først har tvunget Folk til at gaae ind og give deres Penge til, og nu vil man dernæst tvinge dem til at gaae ud igjen, og saa giver man dem ikke engang det, de have indskudt med Renter, tilbage. Man siger kun, det er muligt, der kommer et Overskud — ja, Gud hjælpe os for dette Overskud — og hvis der kommer et saadant, saa skulle I maaskee faae Eders Penge, men Renterne deraf faae I i ethvert Tilfælde ikke. Nei, jeg er overbevist om, at det er Noget, som Rigsdagens Fleertal aldrig gaaer ind paa.

Med Hensyn til Theaterbygningen skal jeg slet ikke udtale mig. Jeg blev ganske vist forundret, da det ærede Medlem ved Siden af mig (Aldre) igaar sagde, at han meente, at Kjøbenhavns Commune af Æljonhedshensyn vilde bidrage noget Betydeligt til den nye Theaterbygning. Jeg saae netop forleden det Pakhuus, der er lagt midt paa Knippelsbro, og jeg kan rigtignok ikke nægte, at jeg, da jeg saae det, kom til at tvivle meget betydeligt om de Æljonhedshensyn, som Kjøbenhavns Commune skulde være villig til at tage.

Der er et Spørgsmaal, som, underligt nok, slet ikke er bragt frem i Betænkningen, og som dog er af stor Betydning for det, hvorom Sagen dreier sig. Medens man i alle andre Forhold saa stærkt gjør Friheden gjældende, medens man udenfor vore Porte endog paa Statens Grund finder det rigtigt, at der opbygges Forlystelsesanstalter, hvor man vel seer Kunster, men ingen Kunst, — jeg fordømmer tvørigt ikke disse Anstalter, men det er dog et Factum, at de findes — medens man i alle andre Henseender lader Friheden raade, troer man saa virkelig, at det er holdbart i Længden at ville forbyde f. Ex. en Mand, der er en dramatisk og æsthetisk Capacitet, og som har Formue, for egen Regning at bygge et Theater og opføre Stuepils, naar han holder sig indenfor det, som Moral og Sædelighed byde? Det er mærkværdigt, dersom man vilde troe det. Selv i Frankrig, hvor de politiske Forhold ere saa ganske anderledes end her, er man kommen til at maatte give Theatrefrihed; men her ignorerer man den